

Aprob,
Ludovic ORBAN
PRIM-MINISTRU

MEMORANDUM

De la: Călin-Ioan BOTA, Secretar de Stat, Ministerul Fondurilor Europene

Tema: Stadiul pregătirii Acordului de Parteneriat pentru perioada 2021-2027 și a Programelor Operaționale finanțate din Politica de Coeziune 2021-2027

I. Justificarea adoptării Memorandumului

Conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 52/2018 privind organizarea și funcționarea Ministerului Fondurilor Europene, cu modificările ulterioare, **Ministerul Fondurilor Europene (MFE) este instituția publică centrală responsabilă pentru coordonarea asistenței financiare nerambursabile acordate României de Uniunea Europeană pentru perioada de programare financiară 2021-2027.**

De asemenea, prin Memorandumul cu tema: *Pregătirea documentelor naționale de programare a finanțărilor din fonduri europene post 2020*, aprobat în cadrul ședinței Guvernului din data de 5 septembrie 2018, s-a stabilit că **MFE asigură coordonarea elaborării Strategiei naționale privind investițiile naționale sprijinite prin fonduri europene post 2020 și a documentelor naționale de programare a fondurilor europene 2021-2027.**

Astfel, prezentul Memorandum reprezintă continuarea firească a demersurilor începute la nivel național încă din anul 2018, când MFE, în calitate de coordonator al procesului de programare al fondurilor Europene în România, s-a preocupat de demararea și pregătirea documentelor de programare pentru perioada 2021-2027, respectiv îndeplinirea condițiilor favorizante incidente și a inițiat mai multe runde de discuții pe marginea acestora, atât cu partenerii europeni, cât și cu cei naționali.

II. Context privind domeniile finanțabile din Politica de Coeziune 2021-2027

Conform propunerii de regulament privind dispozițiile comune aplicabile fondurilor europene în perioada 2021-2027, **obiectivele politicii de coeziune și domeniile finanțabile în cadrul acestora sunt:**

- ❖ **Obiectiv de politică 1 - O Europă mai inteligentă:** cercetare, inovare, digitalizare IMM și servicii publice, competitivitate întreprinderi, smart city;
- ❖ **Obiectiv de politică 2 - O Europă mai ecologică:** apă și apă uzată, economie circulară, prevenirea și gestionarea riscurilor, energie și eficiență energetică - biodiversitate, calitatea aerului și decontaminarea siturilor poluate, mobilitate și regenerare urbană;

- ❖ **Obiectiv de politică 3 - O Europă mai conectată:** transport rutier, feroviar, naval, intermodal, precum și mobilitate urbană (metrou și trenurile metropolitane);
- ❖ **Obiectiv de politică 4 - O Europă mai socială:** sănătate (infrastructură și servicii), educație (infrastructură și servicii), ocuparea forței de muncă, incluziune socială (infrastructură și servicii), sprijin pentru grupurile vulnerabile inclusiv suport material pentru persoanele care aparțin unor grupuri dezavantajate;
- ❖ **Obiectiv de politică 5 - O Europă mai aproape de cetățeni:** turism, cultură și patrimoniu în contextul unor strategii integrate de dezvoltare.

III. Arhitectura instituțională și programe operaționale

Conform Memorandumului cu tema: *Programele operaționale/naționale și arhitectura instituțională de gestionare a fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027* aprobat în data de 27 februarie 2020, arhitectura instituțională și programele operaționale aferente politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027 se prezintă astfel:

Program	Autoritate de management
Programul Operațional Dezvoltare Durabilă	Ministerul Fondurilor Europene
Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare	Ministerul Fondurilor Europene
Programul Operațional Sănătate	Ministerul Fondurilor Europene
Programul Operațional Capital Uman	Ministerul Fondurilor Europene
Programul Operațional Incluziune Socială și Dezvoltare Teritorială Integrate	Ministerul Fondurilor Europene
Programul Operațional Asistență Tehnică	Ministerul Fondurilor Europene
Programul Operațional pentru Tranziție Echitabilă	Ministerul Fondurilor Europene
Programul Operațional Transport	Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor
Programele Operaționale Regionale (8)	Agențiile pentru Dezvoltare Regională
Programele de cooperare teritorială	Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației

Urmare consultărilor parteneriale, a negocierilor cu Comisia Europeană și a evoluției elaborării documentelor de programare, au fost redenumite următoarele programe astfel:

- ❖ Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare, redenumit *Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare*;
- ❖ Programul Operațional Incluziune Socială și Dezvoltare Teritorială Integrată, redenumit *Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială*;
- ❖ Programul Operațional Capital Uman, redenumit *Programul Operațional Educație și Ocupare*;
- ❖ Programul Operațional pentru Tranziție Echitabilă, redenumit *Programul Operațional pentru Tranziție Justă*.

IV. Stadiul elaborării documentelor programatice

- ✓ Conform propunerii de regulament privind dispozițiile comune aplicabile fondurilor europene 2021-2027, statele membre elaborează programe operaționale pentru implementarea de proiecte cu fonduri nerambursabile pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2027.
- ✓ Fiecare program propus de statele membre va cuprinde următoarele informații:
  - ❖ un rezumat al principalelor provocări de dezvoltare;
  - ❖ justificarea obiectivelor de politică alese, a priorităților corespunzătoare, a obiectivelor specifice;
  - ❖ tipurile de acțiuni aferente;
  - ❖ indicatorii de realizare și indicatorii de rezultat;
  - ❖ grupurile-țintă principale;
  - ❖ teritoriile specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a investițiilor teritoriale integrate, a dezvoltării locale plasate sub responsabilitatea comunității sau a altor instrumente teritoriale;
  - ❖ utilizarea instrumentelor financiare;
  - ❖ tipurile de intervenții și alocările aferente;
  - ❖ acțiunile întreprinse pentru a implica partenerii relevanți;
  - ❖ o evaluare a îndeplinirii condițiilor favorizante;
  - ❖ abordarea avută în vedere în ceea ce privește comunicarea și vizibilitatea programului;
  - ❖ sistemul de management propus: autoritatea de management, autoritatea de audit și organismul care primește plățile din partea Comisiei.
- ✓ La nivelul Ministerului Fondurilor Europene, au fost **elaborate primele versiuni ale Programelor Operaționale** pentru perioada de programare 2021-2027. Acestea au fost realizate cu implicarea ministerelor de linie, dar și cu implicarea partenerilor economici și sociali.
- ✓ Până în prezent au avut loc **7 runde de negocieri în cadrul dialogului informal** între autoritățile române și Comisia Europeană.
- ✓ Ultima rundă de negocieri s-a desfășurat în format videoconferință în perioada aprilie - iunie a.c. discuțiile fiind axate pe propunerile Ministerului Fondurilor Europene aferente structurii Programelor Operaționale (PO). În cadrul discuțiilor au fost **dezbătute** aspecte care au vizat: **strategia programelor, principalele provocări legate de dezvoltare și răspunsurile la aceste provocări, prioritățile de investiții, operațiunile orientative și tipurile de beneficiari.**
- ✓ În data de 19 mai a.c., a fost demarată etapa de încadrare aferentă procedurii de evaluare strategică de mediu (SEA) pentru următoarele programe operaționale (PO): PO Dezvoltare Durabilă, PO Transport, PO Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare, PO Incluziune și Demnitate Socială, PO Sănătate, PO Educație și Ocupare și PO Asistență Tehnică. În acest sens, au fost publicate spre consultare pe site-ul MFE documentele care vor sta la baza deciziei de urmare a etapei de încadrare aferentă procedurii de evaluare strategică de mediu (SEA), după caz.

V. Stadiul elaborării Acordului de Parteneriat pentru perioada 2021-2027

- ✓ Conform propunerii de regulament privind dispozițiile comune aplicabile fondurilor europene 2021-2027, statele membre elaborează un Acord de parteneriat care stabilește modalități de utilizare eficace și eficiente a fondurilor pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2027.
- ✓ Alături de programele operaționale aferente politicii de coeziune, Acordul de Parteneriat cuprinde referiri la Programele Naționale Afaceri Interne și Programul Operațional de Acvacultură și Pescuit.
- ✓ Conținutul Acordului de Parteneriat prevede următoarele categorii de informații:
  - ❖ Justificarea alegerii obiectivelor de politică;
  - ❖ Rezultatele așteptate;
  - ❖ Complementaritățile între fonduri / programe;
  - ❖ Măsuri privind capacitatea administrativă;
  - ❖ Alocările estimative, inclusiv transferuri și alocările anuale;
  - ❖ Stadiul îndeplinirii condițiilor favorizante.
- ✓ La nivelul Ministerului Fondurilor Europene a fost elaborată prima versiune a **Acordului de Parteneriat pentru perioada 2021-2027** plecând de la primele versiuni ale Programelor Operaționale, dar și cu contribuția Ministerului Afacerilor Interne pentru programele naționale afaceri interne, precum și ale Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru Programul Operațional de Acvacultură și Pescuit.

VI. Etape următoare

În perioada iulie - august 2020, Ministerul Fondurilor Europene are în vedere realizarea următoarelor acțiuni:

- ❖ Consultarea ministerelor de linie în vederea analizei și formulării de observații pe marginea propunerilor de Programe Operaționale;
- ❖ Consultarea partenerilor din administrația publică, societatea civilă și mediul de afaceri în cadrul structurilor partenariale aferente fiecărui Program Operațional și Comitetului pentru Coordonarea și Managementul Acordului de Parteneriat 2014-2020;
- ❖ Publicarea pe site-ul MFE, la secțiunea aferentă perioadei de programare 2021-2027, a primelor versiuni de Programe Operaționale și Acord de Parteneriat, pentru consultarea tuturor entităților interesate;
- ❖ Organizarea unor evenimente de prezentare a Programelor Operaționale;
- ❖ Transmiterea către Comisia Europeană a versiunii documentelor programatice, consolidată în urma consultărilor desfășurate cu Comisia, în deplină relație cu blocurile tematice definitive conform propunerii de regulament privind dispozițiile comune aplicabile fondurilor europene 2021-2027.

VII. Principalele concluzii și propuneri

În continuarea abordării expuse în prezentul Memorandum, în ceea ce privește elaborarea Acordului de Parteneriat pentru perioada 2021-2027 și a Programelor Operaționale finanțate din Politica de Coeziune 2021-2027, supunem aprobării întreprinderea următoarelor acțiuni:

- ✓ Corelarea documentelor programatice ale României cu modificările propuse în luna mai 2020 la prevederile propunerii de regulament privind dispozițiile comune aplicabile fondurilor europene în perioada 2021 -2027;
- ✓ Inițierea și derularea consultărilor parteneriale la nivel național, regional și local;
- ✓ Identificarea unor posibile propuneri de proiecte;
- ✓ Demararea etapei de încadrare aferentă procedurii de evaluare strategică de mediu (SEA) pentru Programele Operaționale Regionale și continuarea demersurilor aferente celorlalte Programe Operaționale;
- ✓ Continuarea procesului de elaborare a documentelor strategice și întreprinderea măsurilor administrative care stau la baza îndeplinirii condițiilor favorizante;
- ✓ Înființarea Grupurilor de Lucru cu reprezentanții relevanți din mediul economic, social, universitar și din societatea civilă pentru elaborarea Programelor Operaționale 2021-2027;
- ✓ Continuarea procesului de negociere cu Comisia Europeană pentru Programele Operaționale;
- ✓ Înființarea Comitetului pentru Coordonarea și Managementul Acordului de Parteneriat, precum și convocarea Comitetului pentru prezentarea primei versiuni a Acordului de Parteneriat 2021-2027;
- ✓ Demararea discuțiilor cu Comisia Europeană la nivelul Acordului de Parteneriat.